

ПРИВАТНИОТ БЕЗБЕДНОСЕН СИСТЕМ ВО ПОТРАГА ПО ЛЕГИТИМИТЕТ И ЈАВНА ДОВЕРБА

Кратка содржина

Трудот ги анализира природата и степенот на легитимност на приватниот безбедносен сектор, и се фокусира на прашањето за тоа како легитимитетот влијае на улогата која што приватните безбедносни субјекти ја имаат во вршењето полициски задачи, како и на управувањето со безбедноста генерално. Анализата се потпира на постојната академска литература за приватната безбедност, како и на квалитативното истражување на состојбите во Македонија. Ако работниците во приватното обезбедување имаат понизок легитимитет (како и послаби ингеренции за употреба на сила) во споредба со државната полиција, на ум треба да се имаат две премиси: прво, постои јасна тенденција на намалување на јазот меѓу јавниот и приватниот безбедносен сектор; и второ, имајќи во вид дека приватните безбедносни службеници и фирми стануваат сè поинволвираны во вршење на традиционални полициски функции, слабиот легитимитет и отсуството на правна моќ за дејствување може да се одрази негативно на нивното дејствување во иднина. Сепак, во дадениот миг, слабостите во поглед на легитимитетот на приватната безбедност во Македонија не се дефинирани како акутен и видлив проблем, со оглед на тоа што на приватните безбедносни актери им се доделени специфични правни овластувања и што тие не се потпираат на легитимитетот во мерка во која тоа е принудена да го прави полицијата во вршењето на нејзината дејност.

Клучни зборови: ПРИВАТНА БЕЗБЕДНОСТ, ЈАВНА ДОВЕРБА, ЛЕГИТИМИТЕТ, УПРАВУВАЊЕ СО БЕЗБЕДНОСТА, МАКЕДОНИЈА

Вовед

Значителниот раст на приватната безбедносна индустрија привлече големо внимание, кое се движеше од тоа да се гледа на неа низ призма на обична љубопитност („приватна полиција навистина постои“) до тема која станува интересна за истражување од страна на научните работници, политичарите и законодавците. Најголемиот број студии покажуваат бавна, но позитивна промена во позицијата на приватниот сектор во полето на безбедноста; мнозина се сложуваат дека во демократиите таа конечно го достигна статусот на кредибилен партнер на силите на јавната безбедност. Без оглед на постојните проблеми, или поточно токму поради нивното постоење, приватниот безбедносен сектор не е само легитимен,

туку и многу значаен предмет на истражување. Меѓутоа, голем број научни работници се согласуваат дека станува збор за прилично проблематичен или амбивалентен предмет на истражување (Osqueteau 1993) поради неговата двојна дефиниција и призма на анализа, која креира дихотомија во неговото разбирање. Прво, приватната безбедност се сфаќа како еден специфичен пазарен сектор (регулиран со деловното право), кој е речиси сосема детерминиран од пазарните законитости на понудата и побарувачката. Според ова гледиште, безбедноста е првенствено стока (Savas 1982), а не право. Основата на второто стојалиште е во вредносното резонирање. Имајќи ја во вид специфичната природа на понудените и промовирани услуги кои можат да имаат влијание врз секого (превенција од криминал, заштита од ризици и непогоди, итн.), се јавува потреба од нови центри на регулација, кои креираат нов поредок со помош на алтернативни полициски служби во општеството. Во контекст на ова видување, безбедноста е право стекнато низ историјата до степен на должност на страната на социјалната држава спрема нејзините граѓани. Оттука, таа не е пазарна стока која треба да се добие за паричен надомест.

Во рамките на овој текст, под приватна безбедност се подразбираат приватните фирми (агенции) кои на своите клиенти им обезбедуваат персонал, технички средства и услуги, како и безбедносните служби на големите компании (корпоративна безбедност) (Mulone 2016, 280). Низ академската литература може да се сретнат многу примери во кои се посочуваат недостатоците на приватната безбедносна индустрија, особено споредена со јавната полиција, а тие забелешки се најчесто во однос на недостаток на соодветни (правни) овластувања, легитимитет, експертиза и професионални вештини, тренинг и отчетност (Jones&Newburn 2006). Разбирањето на приватното вршење на полициски задачи и неговото функционирање е во голема мера определено од анализата на различните извори на легитимитет.

1. Легитимитетот на приватниот безбедносен сектор

Концептот на легитимитет се поврзува со авторитетот, кој може да се дефинира како легитимна моќ (Weber 1978, Habermas 1978). Според некои автори (Bourdieu 1986), тој во еден дел се однесува на способноста на општествените групи да ги трансформираат другите видови капитал (економски, социјален и културен) во симболички капитал, што им овозможува заземање специфична доминантна позиција во едно поле. Оттука, легитимитетот е нужно поврзан со концептот на моќта (и силата). Легитимитетот е од суштествено значење за вршење на професионалните задачи во областа на полициската работа, поради фактот што таа овозможува и обезбедува минимално потпирање на принуда (Mulone 2016). Разбирливо, се наметнува следново прашање: ако легитимитетот има толкаво значење за полициската работа, тогаш какво е неговото значење за приватната безбедносна индустрија?

Почетната точка во анализата е фактот што постои огромна разлика помеѓу симболичкиот капитал кој го поседува државната полиција и од малиот кој е на

страната на приватниот безбедносен сектор, дури и во развиените демократии. Свесни за ова, приватните професионалци настојуваат да добијат признание за своето значење и стратегиска улога од државата. Токму поради тоа приватниот сектор ги поздравува државните регулативи, на кои не се гледа како на наметнати обврски, туку како симбол на признанието до државните власти за нивната дејност. Истото тоа се однесува и на македонскиот приватен безбедносен сектор, кој дури и самиот се јавува како иницијатор на донесување законска регулатива уште во раните години на нејзината појава (Бакрески 2016, Ванковска 2016, Комора 2015). Потрагата по легитимитет не смее да се сфати како обид да се наликкува на полицијата или да се освојат срцата на граѓаните. Ова е повеќе начин да се зголеми својата препознатливост во очите на властите, како и да се добијат нови договори за работа. Треба да се има во вид дека пазарот за безбедност, главно, се врти околу две категории клиенти: властите (на секое ниво) и компаниите. Отсуството на легитимитет не се смета за проблем кој влијае врз професионалноста (како што е случај со полицијата), туку како нешто што пречи во стекнувањето профит. Накучо, приватните безбедносни актери бараат легитимитет потврден од државата, кој не е лесно да се добие преку и над комерцијалниот легитимитет (Oscqueteau 1993, 113).

2. Значењето на јавната доверба за приватниот безбедносен сектор

Јавната доверба има големо значење за легитимитетот и перформансите на секоја демократска власт (Putnam 1993). Таа е компонента на социјалниот капитал и ја олеснува соработката која е нужна за постоење на политичката заедница, како и за ефективно менаџирање на општеството. Значењето на довербата дополнително е нагласено во контекст на неизвесност, бидејќи граѓаните обично не располагаат со експертиза, време и способности да проценат дали јавните политики се соодветни во областа на менаџирање со ризици. Од друга страна, опаѓањето на јавната доверба во политичките институции и лидерите е глобален тренд. Оваа ситуација има сериозен импакт врз легитимитетот на оние кои управуваат. Покрај кризата на легитимитетот, одредени автори зборуваат и за „ера на недоверба“ (Hardin 2006). Недовербата во бизнис-субјектите не е ништо ново; таа ѝ претходи на глобалната економска криза. Во македонското транзициско општество требаше да мине доста време за приватниот бизнис да се стекне со некаков јавен респект најмногу поради хипотеките на криминалната транзиција од 1990-тите години. Ниското ниво на социјален капитал во Македонија е веќе документиран од истражувачите (Markovic and Damjanovski 2015).

Генерално гледано, бизнисмените се соочуваат со тешкотии во потрагата по одговорите на прашањата, како што се: Како јавната доверба во компанијата се одразува на нејзината работа? Какво е влијанието на нискиот степен на доверба во државната регулатива? Кои фактори имаат позитивно влијание на одредени групи клиенти? Како може да се процени нивото на јавна доверба во организацијата? (Harris, Moriarty and Wicks 2014). Во време кога финансиската криза и скандалите се секојдневие, од клучно значење е разбирањето на јавната доверба во бизнисот,

како и степенот во кој јавната доверба може да влијае на одржување на здравите пазарни односи. И покрај евидентното значење на јавната доверба за одделните бизниси, речиси и нема научни истражувања на оваа тема. Литературата која е на располагање се однесува само на организациската доверба (меѓуперсонална и меѓуорганизациска), особено во сферата на менаџментот. Довербата има големо значење за секоја профитна дејност: таа влијае на репутацијата, перформансите на компаниите, нивната вредност и регулација.

Не постои општоприфатена дефиниција за довербата, бидејќи таа зависи од видот на анализата (економска, социолошка и психолошка). Јавната доверба обично се сфаќа како подготвеност на јавноста или општеството да се потпре на институциите, вклучувајќи ги и комерцијалните. Бизнис-организаациите мора да ја заслужат јавната доверба преку добрата работа, што е и примарна задача на менаџментот. Без доверба, многу институции, вклучувајќи ги владините и стопанските, не можат да бидат продуктивни (Fukuяama 1995). Јавната доверба во бизнисот едвај е предмет на научна анализа (Porro&Scheperker 2010), а ова се однесува и на приватната безбедност. Сепак, мнозина укажуваат на еден парадокс: со продлабочувањето на јазот на недовербата во бизнисот и корпорациите, истовремено расте потребата од јавна доверба поради политичките, технолошките, економските и социјалните случувања. Оваа контрадикција ги принудува менаџерите да вложат дополнителни напори во јавно оправдување на својата „лиценца за дејствување“, а заради јакнење на легитимитетот преку програми на корпоративна општествена одговорност. Истражувањата на јавното мислење се еден од вообичаените начини за проценување на јавниот став кон одредена дејност или субјект.

Во поопшта смисла, довербата значи подготвеност за потпирање на друг субјект, кој би дејствувал во наше име, а засновано на уверувањето дека тој има капацитети да носи ефективни одлуки во врска со она што е во наш интерес. Развојот на бизнисот на приватната безбедност е факт и во развиените демократии и во неразвиените и постконфликтни земји, па оттука и прашањето за легитимитетот останува важно и покрај сите други разлики меѓу овие земји. Легитимитетот претставува посебен вид потпирање на еден збир норми и правила, кое се разликува и од однесувањето водено од себичен интерес и од она кое се потпора на принуда (Hugrell 2005). Легитимитетот денес, барем на декларативно ниво, е еднакво важен и за јавниот и за приватниот сектор, и покрај тоа што вториот привлекува многу помало внимание. Каде што постои слаб легитимитет, приватната безбедносна индустрија е претставена (или дури и само претставена) како бизнис во експанзија, кој е самоуверен во својата улога и позиција во однос на способноста да се справува со растечките и разновидни безбедносни барања. Динамичната природа на приватната безбедност неретко се илустрира со инсистирање на неколку тези: во неа постои голем обрт на финансиски средства, голем број вработени, кој понекогаш го преминува бројот на полицајци; брз технолошки напредок во областа; разновидна и богата понуда на комерцијални безбедносни услуги (George and Button 2000; Button 2002). Ова е сликата која се споделува, но, и покрај тоа, постојат сериозни грижи за иднината, бидејќи според некои автори постои криза на легитимитет (Gibson 2007, 2). Секоја сеопфатна анализа покажува дека само-

промоцијата е придружена со одредена непријатност кога станува збор за својот легитимитет, јавна репутација и сл. (Thumala, Goold and Loader 2011). Според Вајт (White 2010), субјектите на приватната безбедност и натаму се соочуваат со проблемот на докажување и одржување на легитимитетот, особено во поглед на нивната јавна репутација. Причините за проблематичниот имиџ треба да се бараат во фактите кои укажуваат на ниско платен персонал, ниско ниво на професионализам, вработување на лица со криминално минато (Brookes 2007; Hobbs et al., 2003). Ситуацијата е далеку полоша во младите демократии, но таа се среќава и во развиени земји, како што е Шведска. Приватната безбедносна индустрија функционира во јавен контекст во кој се вкоренети уверувањата дека полициската работа и, генерално безбедноста, е државна задача. Професијата „обезбедувач“ се смета за една од оние кои се на листата на т.н. валкани работи. Под „валкана работа“ се подразбира извршување задачи кои се перципираат како физички, општествено и морално оптоварени (Hughes 1958, 122). Хју укажува дека општеството делегира извршување на одредени работи/занимања, истовремено стигматизирајќи ги луѓето кои ги извршуваат. Со текот на времето, членовите на овие професионални групи почнуваат да се идентификуваат со работата која ја вршат (Löfstrand, Loftus and Loader 2016, 299). Уште од 1970-тите години постои уверување дека приватниот безбедносен персонал се кооптира за да врши валкани работи за општеството и за полицијата (Becker 1974).

Македонскиот приватен безбедносен сектор се соочува со истите проблеми, најмногу поради слабостите и грешките од 1990-тите години кога започнува дејноста (Комора 2015). Сепак, прашањето на легитимитетот и јавната доверба не се отвораат на организиран начин од две причини: 1) приватниот безбедносен сектор повеќе се потпира на зделки со владини и јавни ентитети отколку на граѓаните и малите форми; второ, комерцијалниот легитимитет е во сенка на процесот на партизација, па така успехот зависи повеќе од поврзаноста со центрите на моќ отколку од професионализмот и јавната репутација. Последниве години Комората за приватно обезбедување на Македонија вложува големи напори во јавна промоција на дејноста и тоа во различни форми, како поддршка за јавен дијалог, публикации и научни собири кои ги поврзуваат научните работници со практичарите и сл. Исто така, воведен е редовен годишен настан (Денови на приватната безбедност), како и засилени напори за медиумско присуство. Сепак, медиумската презентација на оваа дејност е повеќе негативна отколку афирмативна, особено кога дејноста се прикажува како продолжена рака на центрите на моќ.

Заклучок

За разлика од богатата литература и истражувања за легитимитетот и јавната доверба во полицијата, во сферата на приватното обезбедување не се поставуваат овие прашања со ист ентузијазам. Ова е парадоксална ситуација, кога се знае дека јазот меѓу јавните и приватните полициски дејности се намалува, со тоа што приватните актери стануваат легитимен дел на безбедносниот сектор. И покрај брзиот раст на дејноста, многу малку се знае за тоа како јавноста ги перципи-

ра носителите на приватната безбедност и за нивната улога во јакнењето на чувството на јавна сигурност. Во текстот е направен обид да се постават значајни прашања, особено во поглед на македонскиот случај. Ако се прифати фактот дека полицијата е честопати предмет на контроверзии во јавноста, логично е да се заклучи и дека приватната безбедност е предмет на недоверба и контроверзии, делумно поради недоволното знаење за оваа релативно нова дејност. Другата причина треба да се бара во вкоренетите стереотипи за оваа дејност како „валкана работа“ изведувана од слабо обучен персонал со низок професионален етос, криминално минато или однесување (модерно рекетарство, како што мнозина го определуваат). Легитимитетот на приватниот безбедносен сектор има две компоненти: јавна и комерцијална. Во услови на криза на демократијата и управувањето во државата, може да се очекува и дека приватната безбедносна индустрија ќе има уште понизок легитимитет, особено кога е под патронажа на политичките и други центри на моќ.

Литература

- Bakreski, O. (2016) "Legal Basis for Regulation of the Private Security in the Republic of Macedonia". *Security Dialogues*, Vol. 7, No. 2, 2016.
- Becker, H. (1974) "The place of private police in society: An area of research for the social Sciences." *Social Problems*, 21(3).
- Bourdieu, P. (1986) "The forms of capital". In: Richardson J. G. (ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education*. Westport, CT: Greenwood Press Inc.
- Brookes D. (2007) "Messiahs or mercenaries? The future of international private military Services." *International Peacekeeping*, 7(4).
- Button M. (2002) *Private Policing*. Cullompton: Willan.
- Cook, K. S. and Schilke, O. (2010) "The Role of Public, Relational and Organizational Trust in Economic Affairs." *Corporate Reputation Review*, vol. 13, no. 2.
- Fukuyama F. (2005) *Trust: The Social Virtues and The Creation of Prosperity*. NY: First Free Press.
- George B. and Button, M. (2000). *Private Security*. Leicester: Perpetuity Press.
- Gibson, S. (2007) „Regulated Private Security Companies Versus a Professional Security Sector: A Cautionary Tale.“ *Journal of Security Sector Management*, vol. 5, no. 1
- Hardin R. (2006) *Trust*. Cambridge: Polity Press.
- Harris J. D., Moriarty B. and Wicks A.C. (eds.) (2014) *Public Trust in Business*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hobbs D., Hadfield P., Lister S. and Winlow S. (2003). *Bouncers: Violence and Governance in the Night-Time Economy*. Oxford: Oxford University Press.
- Hughes E. (1958) *Men and Their Work*. Glencoe, IL: Free Press.
- Jones, T. & Newburn, T. (2006) *Plural policing: A comparative perspective*. New York, NY: Routledge.
- Комора на Република Македонија за приватно обезбедување: 2000-2015, Скопје: Комора на Република Македонија за приватно обезбедување.
- Löfstrand Hansen et al. (2016) "Doing 'dirty work': Stigma and esteem in the private security industry." *European Journal of Criminology*, vol. 13, no. 3.
- Markovic N. and Damjanovski I. (2015), "The uncharted political realm – social capital, political values and practices stimulating informal networks in Macedonia." *New Balkan Politics*, issue 17.
- Mulone, M. (2016) "The Politics of Private Policing: No Force and No Legitimacy?". In: The Politics of Policing: Between Force and Legitimacy. Special issue. *Sociology of crime, law, and deviance*, vol. 21.

- Oсquetеau Frederic (1993) "Legitimation of the private security sector in France." *European Journal on Criminal Policy and Research*, vol. 1, no. 4.
- Poppo, L. & Schepker, D.J. (2010) „Repairing public trust in organizations.“ *Corporate Reputation Review*, vol. 13, no. 2.
- Savas, E.S. (1982) *Privatizing the Public Sector*. Chatham, New Jersey: Chatham House.
- Thumala A., Goold B. and Loader I. (2011) „A tainted trade? Moral ambivalence and legitimation work in the private security industry.“ *The British Journal of Sociology*, vol. 62, no. 2.
- Ванковска Б. (2016) *Приватниот безбедносен сектор во Македонија: Меѓу потребите и јавната (не)доверба*. Скопје: Комора за приватно обезбедување на Република Македонија.
- Weber, M. (1978) *Economy and society: An outline of interpretive sociology*. Berkley: University of California Press.
- White Adam (2010). *The Politics of Private Security: Regulation, Reform and Re-Legitimation*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

PRIVATE SECURITY SECTOR IN QUEST FOR LEGITIMACY AND PUBLIC TRUST

Abstract

The purpose of this chapter is to question the degree and the nature of legitimacy held by the private security sector, and how this can affect the role private actors play in the field of policing and in the governance of security. We draw mainly on the existing academic literature on private policing, as well as our own qualitative research conducted in Macedonia. If private security personnel have less legitimacy (and force) than their public counterpart (state police), one should keep in mind two nuances: first, there is a tendency toward shrinking of the gap between the two sectors; and second, as private security officers and companies are likely to become increasingly involved in traditional police functions, their lack of legitimacy and legal powers could significantly impede their actions in the future. However, at this point the legitimacy shortcomings of private security in Macedonia do not represent a visible problem, considering that the private security actors are usually given specific legal powers and they do not rely on legitimacy as much as the police do in order to do their job.

Key words: PRIVATE SECURITY, PUBLIC TRUST, LEGITIMACY, GOVERNANCE OF SECURITY, MEDIA

Introduction

The remarkable growth of the private security industry has drawn its fair share of attention, going from an object of simple curiosity ('private policing does exist') to a topic fully investigated by academics, politicians, and legislators. Most of the studies show a slow, but positive change in the position of the private sector in the field of security; many agree that it has finally reached the status of a credible partner of the public security forces in many democracies. Regardless of the existing problems, or better because of them, the private security sector is not only a legitimate issue for scholarly research, but it is also a very important one. Yet, many scholars agree that it is still a rather problematic research object (Ocqueteau 1993) due to its dual definition and prism of analysis, which creates dichotomy in its understanding. First, private security is seen as one specific market sector (regulated by business law), which responds almost entirely to laws of demand and supply. In this view security is primarily a commodity (Savas 1982) rather than a right. The second standpoint is based on normative and moralistic reasoning. Due to the very nature of the offered and promoted services that affect everybody (prevention, disaster and risk protection, etc.), new centres of regulation appear as

necessary, thus creating a new policing order in society. Within this paradigm, security is a historically attained right (to the degree that it has become an obligation of the welfare state towards its citizens), and not a commodity for purchase.

Private security will be understood here as the private enterprises that provide security personnel, technologies, and services to customers, but also as the security departments of big companies (corporate security) (Mulone 2016, 280). Vast of the academic literature regularly points out shortcomings of the private security industry when compared to their public counterpart, such as a lack of (legal) powers, of legitimacy, of expertise and professional skills, of training, and of accountability (Jones & Newburn 2006). Understanding of private policing and its functioning depends on the analysis of its different sources of legitimacy.

1. The Legitimacy of Private Security

The concept of legitimacy is linked to authority, which can be defined as a legitimate power (Weber 1978, Habermas 1978). According to Bourdieu (1986), it is in part the capacity of social groups to transform other types of capital (economic, social, and cultural) into symbolic ones that make them able to secure a specific dominant position in a field. Legitimacy is therefore inextricably linked to the concept of power (and force). Legitimacy is essential to the professional practices in the policing field, considering that the fact of being legitimate allows the use of a minimal amount of coercion to obtain compliance (Mulone 2016). Logically, one could pose the following question: If legitimacy is essential to police work, what roles does it play for the private security industry?

The starting premise here is that there is vast distance between the symbolic capital held by the public police and the very small amount that the private security sector has succeeded in accumulating even in developed democracies. Having been aware of this situation, the private security professionals are usually complaining about it, asking for more recognition by the State of their importance and strategic role. That is the key reason why the private security industry has for the most part warmly welcomed the new regulations that were imposed on them lately. Namely, they did not see them as new obligations, but rather as a symbol of the recognition by the state authorities of their importance in the field of policing. The same applies to the Macedonian private security sector that has been even an initiator of new legal regulation since its onset (Bakreski 2016, Ванковска 2016, Комора 2015). This quest for legitimacy must not be understood as an attempt to resemble the police, or to eventually take their place in the people's hearts. It is more a way to increase visibility in the eyes of state authorities, and thus gain new contracts for the industry. One should keep in mind that the market of security is mainly built around two categories of customers, the government (at every level) and the companies. The lack of legitimacy is not seen as a problem, because it interferes with professional work (as would be the case for the public police), but because it can impede efforts toward economic profit. In sum, private security actors seek state-approved legitimacy, which is not always so easy to come by, over and above commercial legitimacy (Ocqueteau 1993, 113).

2. The Significance of Public Trust for Private Security Sector

Public trust has a big significance for legitimation and performances of any democratic governance (Putnam 1993). It is a component of social capital and facilitates the kind of cooperation that is necessary for existence of any political community as well as for effective societal management. The meaning of trust is additionally emphasized in the context of uncertainty, because the citizens usually do not have the necessary expertise, time and abilities to evaluate if the public policies are adequate, especially when it comes to risk management. On the other hand, the decline of public trust in political institutions and leaders is a global trend. This situation seriously affects the legitimacy of those who govern. In addition to legitimacy crisis, some authors speak of 'era of distrust' (Hardin 2006). Distrust in business subjects is nothing new; it precedes the current global financial and economic crisis. In the transitional Macedonian society it took quite some time for the private business to gain public respect mostly due to the legacy of criminal privatization in the 90-ies. The low level of social capital in Macedonia has been documented by the researchers (Markovic and Damjanovski 2015).

Generally speaking, businesspersons face difficulties in the quest for answers to the following questions: how does public trust in business affect one's company? What is the impact of the low level of trust in the state regulation? Which factors have positive influence on specific target groups? How could business organization estimate public trust (Harris, Moriarty and Wicks 2014)? In a world where financial crises and scandals are an everyday phenomenon, it is of vital significance to put some effort in order to understand the role of public trust in businesses, as well as the degree to which public trust may affect maintenance of healthy market relations. Despite the obvious significance of public trust for various businesses, there are almost no academic research outcomes in this matter. One could eventually find some literature related to organizational trust (interpersonal and interorganizational ones), especially in the field of management. Trust has great importance for any business: it influences the reputation, and performances of companies, their value and regulation.

There is no generally accepted definition of trust, because of different points of analysis, such as economic, sociological and psychological. Public trust is usually understood as readiness of the public or society to rely on institutions, including the commercial ones. Business organizations have to deserve public trust through their good work, and that is the primary task of any management. With no trust, many institutions including governmental and business ones, cannot be productive (Fukuyama 1995). Public trust in business (Poppo & Schepker 2010) is scarcely research issue, which applies even more when it comes to private security actors. Yet, many observers point out to a paradox: while the gap of distrust in business and corporations deepens, at the same time there is increase of demand for such a trust due to the political, technological, economic and social developments. This contradiction makes business managers put more effort in the strengthening of the justification of their 'license to act' before the public, in order to establish legitimacy through programmes of corporative societal responsibility. Public opinion surveys are one of the usual ways of assessment of public attitude towards certain business activity/actor. In the context of public trust, public refers to the

society as a whole, although companies usually care only for the groups that are their current or potential clients.

In more general terms, trust means readiness to rely on another subject, which would act on our behalf, based on the persuasion that it bears capabilities to make effective decisions with regard to our interests. The growth of private security business is reality both in developed democracies and underdeveloped and post-conflict states, hence the issue of legitimacy remains crucial despite all differences among them. Legitimacy represents a special kind of submission/reliance of a set of norms and rules, which differs both from the behaviour led by self-interest and the one based on coercion (Hurrell 2005). In today's world, at least on a declaratory level, legitimacy is equally important, both for the public and the private security sector, in spite of the fact that the latter raises less attention than the former. When there is lack of legitimacy, the private security industry is represented (or even, self-presented) as a business in expansion, which is self-assured about its role and position with regard to its capability to deal with the growing and diverse security demands. The dynamic and vivid nature of the private security has most often been illustrated through insistence on a few premises: high financial circulation of a huge amount of money in this industry; big number of employees, which often exceeds the number of public police officers; fast technological advancement in this area of work; diverse and rich supply of commercial security services (George and Button 2000; Button 2002). This is the portrait that has been shared among insiders and observers, among advocates and critics equally. Yet, in spite of this rather positive image, there are serious worries for the future of this industry in which, according to some commentators (Gibson 2007, 2), there is 'legitimacy crisis'. Any comprehensive analysis shows that self-promotion has been accompanied by certain discomfort when it comes to one's legitimacy, public reputation and reputational problems (Thumala, Goold and Loader 2011). According to White (2010), the private security actors still face the problem of attesting and maintaining their legitimacy, especially with regard to their reputation in the public. The causes of their problematized image are often found in the facts, such as: low paid personnel, low level of professionalism, including employment of people with criminal past (Brookes 2007; Hobbs et al., 2003). The situation is far worse in emerging democracies, but one should point out that such phenomena are still present in developed countries, such as Sweden. Private security industry still exists in a public environment that cherishes deep beliefs that police job, including security affairs in general, should be guaranteed and provided by the state. The profession "private security guard" is still considered as one listed in the category of so-called 'dirty jobs'. Hughes (1958, 122) defines 'dirty job' as carrying out tasks that are perceived as physically, societally and morally burdened. He points out that society delegate execution of certain jobs/occupations, while at the same time stigmatizing the people who deal in these areas. In course of time, the members of such a professional group start personifying themselves with the job they do (Löfstrand, Loftus and Loader 2016, 299). Since the 70-ies there is a thesis that private security personnel are co-opted in order to deal with the dirty jobs of the society and the police too (Becker 1974).

The Macedonian private security sector faces the same problems, mostly because of the weaknesses and mistakes from the start of this business activity (Komopa

2015). However, the issue of legitimacy and public trust has not been tackled in a more organized manner, due to two main reasons: first, the private security sector relies more on contracts with the governmental and public entities, while the individual citizens and small businesses are not seen as very important (potential) clients. Second, the commercial legitimacy is overshadowed by the process of mass politicization and participation of the society, so one's business standing and development depends more on close ties with power centres, rather than on professionalism and public reputation. Since a few years ago, the Chamber for private security of the Republic of Macedonia put some extra efforts in public promotion of its activity in various forms, such as supporting dialogue, publications and academic conferences that bring together foreign and domestic scholars and practitioners. Also, there is a regular annual event with the same purpose ("Days of Private Security"), as well as attempts to communicate with the media. However, the media presentation of the private security sector's work is more negative than affirmative, especially when this business is presented as linked to party members and power centres.

Conclusion

Unlike the growing body of literature and research on legitimacy, public trust and public opinion about public police, the same issues have not been applied with a same vigour to plural policing to the same degree. This is a rather paradoxical situation having in mind that the gap between public police and private security actors has been constantly narrowing, with the latter becoming a legitimate part of the security sector as such. Despite large increases in the growth of the private security sector, little is known about how the public perceives agents of private policing and their role in enhancing the public's sense of safety. This paper represents an attempt to pose these important questions, especially with respect to the Macedonian case. If one accepts the fact that the police are often a source of controversy in the public, then the logical conclusion should follow: private security is often a source of distrust and controversy, partly because of the lack of knowledge of this relatively new field of security provision in transitional societies. The other source should be sought in the deeply embedded stereotypes of this business as a 'dirty work' conducted by poorly trained personnel with low professional ethos, criminal past or criminal behaviour (modern racketeering as some people see it). Legitimacy of private security sector has two components: a public and a commercial one. If there is a crisis of democracy and governance in a state, one cannot expect to find legitimacy in the private security industry, especially if it is under patronage of political and other centres of power.

References

- Bakreski, O. (2016) "Legal Basis for Regulation of the Private Security in the Republic of Macedonia". *Security Dialogues*, Vol. 7, No. 2, 2016.
- Becker, H. (1974) "The place of private police in society: An area of research for the social Sciences." *Social Problems*, 21(3).
- Bourdieu, P. (1986) "The forms of capital". In: Richardson J. G. (ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education*. Westport, CT: Greenwood Press Inc.
- Brookes D. (2007) "Messiahs or mercenaries? The future of international private military Services." *International Peacekeeping*, 7(4).
- Button M. (2002) *Private Policing*. Cullompton: Willan.
- Cook, K. S. and Schilke, O. (2010) "The Role of Public, Relational and Organizational Trust in Economic Affairs." *Corporate Reputation Review*, vol. 13, no. 2.
- Fukuyama F. (2005) *Trust: The Social Virtues and The Creation of Prosperity*. NY: First Free Press.
- George B. and Button, M. (2000). *Private Security*. Leicester: Perpetuity Press.
- Gibson, S. (2007) „Regulated Private Security Companies Versus a Professional Security Sector: A Cautionary Tale.“ *Journal of Security Sector Management*, vol. 5, no. 1
- Hardin R. (2006) *Trust*. Cambridge: Polity Press.
- Harris J. D., Moriarty B. and Wicks A.C. (eds.) (2014) *Public Trust in Business*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hobbs D., Hadfield P., Lister S. and Winlow S. (2003). *Bouncers: Violence and Governance in the Night-Time Economy*. Oxford: Oxford University Press.
- Hughes E. (1958) *Men and Their Work*. Glencoe, IL: Free Press.
- Jones, T. & Newburn, T. (2006) *Plural policing: A comparative perspective*. New York, NY: Routledge.
- Комора на Република Македонија за приватно обезбедување: 2000-2015, Скопје: Комора на Република Македонија за приватно обезбедување.
- Löfstrand Hansen et al. (2016) "Doing 'dirty work': Stigma and esteem in the private security industry." *European Journal of Criminology*, vol. 13, no. 3.
- Markovic N. and Damjanovski I. (2015), "The uncharted political realm – social capital, political values and practices stimulating informal networks in Macedonia." *New Balkan Politics*, issue 17.
- Mulone, M. (2016) "The Politics of Private Policing: No Force and No Legitimacy?". In: The Politics of Policing: Between Force and Legitimacy. Special issue. *Sociology of crime, law, and deviance*, vol. 21.

- Ocqueteau Frederic (1993) "Legitimation of the private security sector in France." *European Journal on Criminal Policy and Research*, vol. 1, no. 4.
- Poppo, L. & Schepker, D.J. (2010) „Repairing public trust in organizations.“ *Corporate Reputation Review*, vol. 13, no. 2.
- Savas, E.S. (1982) *Privatizing the Public Sector*. Chatham, New Jersey: Chatham House.
- Thumala A., Goold B. and Loader I. (2011) „A tainted trade? Moral ambivalence and legitimation work in the private security industry.“ *The British Journal of Sociology*, vol. 62, no. 2.
- Ванковска Б. (2016) *Приватниот безбедносен сектор во Македонија: Меѓу потребите и јавната (не)доверба*. Скопје: Комора за приватно обезбедување на Република Македонија.
- Weber, M. (1978) *Economy and society: An outline of interpretive sociology*. Berkley: University of California Press.
- White Adam (2010). *The Politics of Private Security: Regulation, Reform and Re-Legitimation*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.